

Вх. №	BC 400656
София	23.02.2026

СТАНОВИЩЕ

за представените трудове, статии, доклади, публикации, проекти, реализации и други авторски материали

от д-р арх. **Иванка Маринова**
главен асистент към Архитектурен факултет към ВСУ „Любен Каравелов“,

представени за участие в конкурс за заемане на академична длъжност

„Доцент“

професионално направление 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия“,
по научната специалност „Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и
детайли“,

от: проф. д-р арх. **Иван Данов**,
катедра „Жилищни сгради“ в Архитектурен факултет,
УАСГ – София

Настоящото становище е изготвено на основание Заповед на Ректора на ВСУ „Любен Каравелов“ № РД-00040//26.01.2026 г. във връзка с провеждането на конкурс и избор за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по научната специалност „Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и детайли“, професионално направление 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия“ по обявен конкурс в ДВ бр. 102/28.11.2025г., както и решение на научното жури.

1. Общо представяне на получените материали

За участие в обявения конкурс документи е подала и е допусната **единствено** д-р арх. **Иванка Маринова** от Архитектурния факултет към ВСУ „Любен Каравелов“.

За участие в конкурса кандидатът е представил списък от общо 19 заглавия, в т.ч. хабилитационен труд- монография, монография развита от дисертационен труд, и автореферат към труда, които не са обект на това изследване, 4 бр. публикации в издание с импактфактор в съавторство, издадени от Американския институт по физика (AIP), публикации в специализирани издания, участия в конференции – 8 бр.- самостоятелни и 5 бр. - в колектив, представени са 4 броя цитирания в референтни и индексирани издания и 5 броя в други печатни източника. Представен е доказателствен материал, потвърждаващ, че кандидатът отговаря на изискванията и критериите, определени от НАЦИД за заемане на академичната длъжност „Доцент“.

От автобиографията, която е част от документацията, е видно, че арх. Маринова има 21 години професионален и академичен опит, сериозни постижения

като лектор и като изследовател в областта на устойчивата архитектура, топлотехниката и архитектурата на промишлените сгради. Впечатляващ е фактът, че нейната специалност от средното образование е „художник“, тъй като е завършила Националната художествена гимназия за изящни изкуства „Акад. Илия Павлов“ в София, което предполага сериозен художествен подход и усет към формалните изкуства.

2. Обща характеристика и оценка на научната продукция на кандидата

А). Монография – със заглавие със заглавие „Цвят и контекст: Архитектурни подходи към учебната среда във висшето образование“.

Представеният монографичен труд в обем от 225 стр., представлява задълбочено изследване на ролята на цвета в изграждането на архитектурната композиция на средата за висше образование. Авторката ползва богат набор от източници, предимно чуждестранни, които коректно цитира. Интересен е историческият преглед на развитието и включването на цвета в споменатата сградна типология. Авторката изследва въздействието на цвета и като теория, но и като практика, ползвайки социологически проучвания като научен инструментариум, за да направи своите изводи, свързани с психическото състояние на учащите се, както и влиянието на различните цветови гами върху работоспособността и възприемчивостта на студентите, обучавани в различни специалности. В тази част изследването излиза от рамките само на архитектурно изследване и навлиза в областта на други науки, каквато е психологията. По-нататък арх. Маринова свързва цвета с пространствената концепция, която може и трябва да бъде водеща при изграждането на физическите параметри на академичната среда. Тук тя формулира съответни принципи, прилагани при цветовите решения, като разглежда цвета като архитектурен елемент, вплътен в единството на материал и цвят. Арх. Маринова изследва т. нар. от нея „стратегии за фокусиране и концентрация“ в учебните сгради като придава основна тежест на цветовите композиции чрез определения от нея „системен подход“ в университетската среда и конкретно в отделните видове помещения, когато се решава колорита в тях.

Интересни са мислите, свързани с предложения практически подход в решаването на цветовите проблеми да се ползва интердисциплинарно сътрудничество между архитекти, дизайнери и инженери, специалисти в областта на светлината и осветлението.

В края на труда арх. Маринова прави важни изводи върху поведенческите модели на студентските реакции, следствие въздействието на колорита. На тази база е определена и съответна концептуална рамка и цветови стратегии. Тя говори за важността на т.нар. „адаптивен дизайн“ и влиянието на дигитализацията върху учебния процес и модела на обучение и от там за необходимостта от гъвкави пространствени решения. В 225 страници са намерили място 59 фигури и илюстрации, някои от които – авторски. Арх. Маринова представя доказателствен материал в 10 таблици и декларира ползването на 98 литературни източника. Към представения труд авторът на становището има бележка, свързана с текста към фигура 3 на стр. 14, където авторката нарича Микеланджело „проектант“. Трябва да бъде отбелязано, че великият Микеланджело може да бъде наричан по много начини – скулптор, архитект, художник, поет, строител, инженер и много други, но никога не е бил проектант, защото никога не е работил в проектантска организация. Това е една много малка

бележка, свързана с големия съвременен проблем за мястото, отговорностите и ролята на архитекта в съвременния свят.

Приставеният труд има качествата на научно изследване и принос в архитектурната теория у нас. Той обогатява познанието за ролята на цветовите решения от гледна точка на спецификата на учените сгради.

Другата представена тема е прерастването на дисертационния труд „Архитектурен потенциал на нефункциониращите промишлени сгради“ в хабилитационен такъв. Приложеният автореферат няма да бъде обект на това становище, въпреки, че е носител на интересна информация. Самият труд съдържа анализи на развитието и упадъка на този типологичен вид сгради. Отчетени са съвременните тенденции, свързани с устойчивото развитие на архитектурната среда чрез промяна на предназначението на загубилите утилитарност индустриални сгради. Авторката разглежда и обяснява проблематиката при промяна на предназначението и при преценката на материалния и пространствен потенциал на този вид сградна субстанция. Трудът е разказ за възможностите на тези пространства, на градоустройствения потенциал, който те обикновено имат. Арх. Маринова описва възможните подходи към средата, към преобразуването на фасадите и пространствата. Втората част на труда е посветена на енергийната ефективност, която е част от процесите, свързани с преустройството на съществуващи сгради. Тази част по мнение на автора принадлежи към областта на строителната физика и е изключително актуална към момента. За съжаления българските архитекти законодателно са лишени от правото да правят топлотехнически изчисления на сгради, което е в разрез с Европейската практика и правна база. Ето защо намираме тази част от труда на арх. Маринова важна и релевантна, с принос към ролята и задачите на проектиращите архитекти. По съдържание текстът показва дълбоко познание в областта на топлотехниката и прави адекватна връзка на този раздел от науката с реалната архитектурна практика.

3. Характеристика и оценка на учебно-педагогическата дейност на кандидата

За рецензиране е деклариран лекционен курс за студенти – „Цвят в архитектурата“, „Енергийна ефективност на сградите“, лекции по „Сградостроителство“, „Въведение в архитектурното проектиране“ и др. Тя води упражнения от първи до трети курс в различни специалности.

Арх. Маринова е дългогодишен хоноруван преподавател към Архитектурния факултет на УАСГ. Натоварена е да води лекции и курсови проекти в трети и пети курс. Тези факти показват натрупан педагогически опит и умения при работа със студенти на различно ниво на тяхното развитие, според курса (годината) на обучение.

4. Научни и научно-приложни приноси на кандидата

От представените материали е виден сериозен научен интерес към цветовите проблеми на архитектурната среда и творчество, към енергийната ефективност на сградите и към феномена „устойчива архитектура“. Много интересен момент е изследването на свързаните с индивидуалните възприятия на архитектурната среда явления. Те изискват интердисциплинарен подход и потенциал, свързан с включване на съответни специалисти. Прави впечатление скромното споменаване от арх.

Маринова на нейни авторски архитектурни проекти, които всъщност са значими и впечатляващи. Тук ще си позволя да напомня факт от миналото, когато нашите преподаватели се хабилитираха не с монографии, а с представяне на архитектурни проекти, което по значимост е водещо за преподаватели по архитектура. В това отношение арх. Маринова покрива и старите представи за хабилитиран преподавател по архитектура. Тук авторът на становището би препоръчал на арх. Маринова да се постарее да реализира двете си образования в едно – архитект – художник, като наблегне на художественото начало в архитектурата, за което, съдейки по биографията ѝ, тя има заложби и адекватна подготовка.

5. Оценка на личния принос на кандидата

Представената монография безспорно е самостоятелно разработена. Същото се отнася и за хабилитационния труд и представените статии, включително и тези в съавторство, което коректно е отбелязано. Би улеснило преценката на рецензента едно ясно разграничаване на индивидуалното участие в разработването отделните лекции и статии, но е известно, че такова не винаги е възможно.

6. Лични впечатления

Нямам.

Заклучение

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научно-приложни и приложни приноси, давам своята **положителна** оценка и препоръчам на Научното жури **да предложи** на Факултетния съвет на Архитектурния факултет при ВСУ „Любен Каравелов“ да избере д-р арх. Иванка Маринова да заеме академичната длъжност „**доцент**“ в професионално направление 5.7 „Архитектура, строителство и геодезия“, по научната специалност „Архитектура на сградите, конструкции, съоръжения и детайли“. На арх. Иванка Маринова пожелавам успех в бъдещите ѝ творчески изяви като архитект, учен, преподавател и художник.

20. 02. 2025 г.
София

Рецензент: ...
(проф. д-р арх. Иван Данов)